

Lausunto Varsinais-Suomen kestävän kehityksen yhteistyöstä ja Ohjelma 2030 -luonnoksesta

187/11.01.00/2020

Kaupunginhallitus 20.04.2020 § 121

Ympäristöpäällikkö Saija Kajala:

Valonian nykyinen ohjelmakausi on päättymässä vuoden 2020 lopussa. Valonia pyytää nyt kaikilta Varsinais-Suomen kunnilta lausuntoa uudesta Ohjelma 2030 -luonnoksesta. Lausunnon yhteydessä kunnat voivat esittää toiveita sellaisista toiminnan painopisteistä, joihin he haluaisivat kuntansa alueella tulevana vuosina erityisesti keskittyä. Tällaisia painopisteitä voivat olla esimerkiksi kestävä liikkuminen, uusiutuva energia, energiatehokkuus, luonnon monimuotoisuus, ympäristökasvatus, yritys yhteistyö, kestävä hankinnat, vesihuolto, ilmastokestävä maa- ja metsätalous, ilmasto-ohjelman laadinta, metsänhoitosuunnitelmat, ravinnekierto ja kiertotalous. Nämä toiveet eivät ole sitovia, mutta ne antavat Valoniale arvokasta tietoa kuntien tarpeista myös mahdollisia kuntien yhteishankkeita suunnitellessa.

Uusi ohjelmakausi ulottuu vuoteen 2030 asti, johon mennessä on pystyttävä merkittäviin edistysaskeliin sekä ilmastonmuutoksen vastaisissa toimissa, luonnon monimuotoisuuden hupenemisen pysäyttämisen ja luonnonvarojen kestävämmässä käytössä. Samalla on huolehdittava, että siirtymä kohti kestävämpää yhteiskuntaa tapahtuu oikeudenmukaisesti ja sosiaalisesti kestävällä tavalla. Ohjelman tavoitteet ja toimenpidekokonaisuudet on kytketty alueellisiin, valtakunnallisiin ja EU-tason strategisiin tavoitteisiin. Sitoutumalla maakunnan yhteiseen ohjelmantyyöhön kunnat saavat enemmän resursseja toteuttaa kuntia velvoittavia tavoitteita. Ohjelmakauden aikana suoritetaan kaksi virallista väliarviointia, vuosina 2024 ja 2027. Näiden yhteydessä on myös kunnalla mahdollisuus tarkastella työn etenemistä ja sopimuksen jatkoa.

Ohjelma 2030:n lopullinen versio laaditaan lausunnot soveltuvin osin huomioiden. Ohjelma 2030 viedään maakuntahallituksen hyväksyttäväksi toukokuun 11. päivänä. Osallistumissopimus saatetaan kuntien allekirjoitettavaksi kesäkuun loppuun mennessä.

Valonian rahoituspohja on laaja-alainen. Kuntien osallistumismaksu on Valonian budjetista noin neljännes ja toimii omarahoituksena muiden rahoitusten hakemisessa. Rahoitusmallin avulla Valonia kykenee tuottamaan jäsenkunnilleen huomattavasti kuntien maksuosuutta suuremman määrän palveluita. Vuodesta 2021 lähtien Valonian vuosimaksu perustuu maksuluokkiin, jotka määrittyvät kunnan asukasluvun mukaan. Erillistä vesiyhteistyömaksua ei enää peritä, vaan se sisältyy vuosimaksuun. Uuden maksukäytännön avulla Valonia kykenee tarjoamaan palveluitaan tasapuolisemmin koko maakunnan alueella sekä huomioimaan paremmin kuntien erilaiset tarpeet.

Naantalin maksuosuudeksi uudessa rahoitusmallissa esitetään 15 000 euroa. Aiempi maksuosuus on ollut 8 580,60 euroa ja vesiyhteistyömaksu 3 000 euroa. Maksuosuutta ei ole koskaan korotettu/tarkistettu.

Valonia pyytää kunnilta:

- lausuntoa Valonian Ohjelma 2030 -luonnoksesta
- toiveita painopisteistä ja erityistarpeista, joihin kunta haluaa keskittyä Ohjelma 2030:n aikana sekä
- varautumista alueelliseen Valonian kestävän kehityksen yhteistyöhön myös tulevien vuosien budjetoinnissa.

Lausuntoa pyydetään 15.4.2020 mennessä. Lisäaikaa lausunnon antamiseksi on annettu 22.4.2020 asti.

Oheismateriaali:

- Lausuntopyyntö, jonka liitteinä ovat Varsinais-Suomen kuntien Valonia-maksuluokat vuodesta 2021 alkaen, Valonian vuosikertomus 2019 ja Ohjelma 2030
- Listaus Valonian toiminnasta, jossa Naantali on ollut mukana

KAUPUNGINJOHTAJA:

Valonian Ohjelma 2030-luonnoksen sisältö tukee hyvin Naantalin kaupungin oman ympäristöohjelman toimeenpanoa. Valonian ohjelma on kytketty kansallisen ja maakunnallisen tason tavoitteisiin, ja ohjelman indikaattoreiden kautta on mahdollista seurata kuntien kestävän kehityksen työn tuloksellisuutta yli kuntarajojen. Valonia tarjoaa Varsinais-Suomen kunnille luontevan väylän kestävän kehityksen mukaisen kuntayhteistyön jatkamiselle. Koska ohjelma on laadittu sisällöltään väljäksi jättäen tilaa maailman muuttumiselle ja kuntien toisistaan eroaville tarpeille ja lähtökohdille, vuosikohtaisten toimintasuunnitelmien laatiminen kuntien kanssa vuoropuhelua käyden on erityisen tärkeää. Naantalin kaupungin osalta painopisteitä voisi tulevina vuosina olla ainakin kestävä liikkuminen, uusiutuva energia ja energiatehokkuus, luonnon monimuotoisuus kytkettynä kaupungin seuraavan metsänhoitosuunnitelman laatimiseen, ympäristökasvatus, yritys yhteistyö ja kestävät hankinnat. Naantalin erityisenä toiveena on ne paikalliset ja alueelliset toimenpiteet, jotka tähtäävät Saaristomeren tilan parantamiseen. Kuntalaisiin kohdistuva neuvonta ja valistustyö esimerkiksi kestävän liikkumisen ja energiatehokkuuden osalta tuottaisivat todennäköisesti tehokkaita tuloksia niin kuntatasolla kuin seudullisestikin.

Naantalin kaupunki puoltaa Valonian Ohjelma 2030 luonnoksen hyväksymistä ja sitoutuu jatkossakin Valonian kestävän kehityksen yhteistyöhön hyväksymällä Naantalin kaupungille esitetyn uuden maksuosuuden.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.